

Els silencis de Maria és una història de terror, amb una veu fantasmal que parla a l'orella d'un maltractador llosc i contumaç, fins a convènce'l que es mati, i que mena una òrfena de mare a lligar tots els caps que permetin consumir una venjança, tan efectiva com parcialment injusta, des del més enllà

Els silencis de Maria és, igualment, una història de desarrelament d'homes i dones dins el propi país — l'Alacantí—i de la impossibilitat de fugir per molt que rodís pel món abans que el destí t'obligui a tornar al born. Però és, també, una història de redempció amb final agredolç i elements prestats del folletó, sense truculències ni grolleries, gràcies als claroscurs i els matisos a l'hora de justificar les conductes dels personatges. Uns personatges que no són de cartó pedra, sinó que han de crear una actitud moral pròpia enfront d'ells mateixos i dels altres contra l'entorn, l'estranyament, i el fat. No és rar, doncs, que, qui més qui menys, es vegi obligat a tirar al dret i se salti els preceptes de la coneguda dita sobre els fins i els mitjans, que tan alta rendibilitat ha tingut per als poderosos de sempre. Que la víctima sacrificial de l'argument acabi sent un pobre diable que ha rebut per carambola a causa dels estralls d'uns pares calamitosos,

dels pardaltes al cap d'una mossa somiatruites, i del despotisme patriarcal d'uns comerciants aràbigos, justificaria el criteri d'injustícia parcial esmentada al començament. ¿Per quins set sous, es preguntarà el lector compassiu, el moro irredempt ha de continuar mantenint el seu harem, allà, a Dubai, i la seva dona-víctima ha de poder gaudir d'una venjança *post mortem* tan rodona, a costa d'un tercer que fa el galdós paper de boc expiatori en el xoc entre una cultura masclista i la dona seduïda pel mascle que la representa? És clar que sempre podem considerar que l'autor s'ha deixat endur per una estratègia retrojusticiera a favor de la dona i dir-nos que, en definitiva, els homes no tenen remei: o dèspotes medievals o maltractadors domèstics. Perquè *Els silencis de Maria* és, també, una història de com pot arribar a ser d'infructuós el diàleg intercultural quan els representants del paradigma socio-cultural, a banda i banda de la Mediterrània, en bon cristià o en àrab infidel, estan representats pel gènere masculí.

Però, és clar, les coses no van ben bé per aquí, en aquesta novel·la, a no ser que consideréssim que l'autor és innocent. I ja fa massa temps que sabem que el primer que ha de fer un escriptor per esdevenir autor és deixar la innocència al quarto dels mals endreços. Per tant, com que en Carles Cortés no té un pèl d'innocent, caldrà convenir que és la veu narradora que

vol fer-se passar per innocent. I és aquí, precisament, on l'autor desafia el lector atent, perquè aquesta veu narradora actua com un *deus ex machina* que mena l'acció a un *happy end* en forma de reunió de dues germanes que s'han guanyat el dret a una felicitat possible contra la despietada vida gràcies a que la compassiva mort reunirà en el més enllà dos esposos que no van saber trobar la felicitat en aquest món mesquí. *Al tantu*, però, com diria un castís. Perquè l'autor sí que proporciona al lector, a través dels meandres de la trama, de l'estructura compositiva, i dels esmentats claroscurs dels caràcters, prou elements per poder jutjar la intenció última de la veu narradora i veure la protagonista sota una llum contrastada enfront de l'exposició excessiva a la llum alacantina o pèrsica. Dit d'un altra manera: a través del fantasma xerraire, el bon lector sabrà veure una dona a qui van voler fer callar massa.

Julià de Jòdar

Dit això, el lector atent no s'ha de deixar entabanar
per les arts